

most, mikor alkotmányos világban élünk, nem viselkedhetünk gyűlölettel.

No erre csak annyit jegyez meg, hogy gyűlölettel mi akkor sem viselkedtünk, mert egy kis különbség van gyűlölet és ellenszenv között. Most sem viselkedtünk gyűlölettel; majd később kifejttem, hogy miért nem. De mi magyarok akarunk lenni magyar nyelvvel.

Azt is mondtotta, ha jól emlékszem a képviselő ur, hogy ha rajta állana, egész Európát magyarul gyúrná át; hogy minden ember magyar lenne Európában, de most az alkotmányosság és a szabadság aerája alatt másképp kell gondolkoznunk.

Erre nézve én azt mondom, hogy miként lehet az kedves és üdvös hatással a magyar nemzetre, hogy a mit gyűlölt, vagy a mi iránt ellenszenvet érzett az absolutistikus rendszer alatt, azt most szeresse. Voltak igenis intézkedések az absolutistikus rendszer alatt, a melyek kedveseknek, jóknak, üdvöseknak találattak a nemzet részére legfeljebb csak helytelenítették a formát, a melyben a tündelet keletkezett és megszülelt; s azokat, a miket a multban üdvöseknak és jóknak tartottunk, magáévá is tette ez a nemzet, ilyen pl. a telekkönyvi intézmény, de a miket egy nemzet jónak, hasznosnak és üdvösnek nem tarthat az absolutistikus rendszer alatt, az következetesen nem teheti magáévá és még kevésbé teheti magáévá az alkotmányosság és a szabadság aerája alatt. (Igaz! Ugy van!)

T. képviselőház! Legyen szabad a t. ház figyelmét még egyre felhívni. Sokat hallottam az u. n. camarilláról, arról, hogy minden a mi történet, a camarilla akarat. Véletlenül egy olvasmányomnak a birtokában jutottam, a melyből olvastam, hogy mi az a camarilla, mi annak célja. A mint olvastam a camarilla az... (Halljuk! Nagy zaj.)

Elnök: Kérnem a képviselő urat tessék a tárgyalás alatt lévő szakaszokról beszélni, hiszen a camarilla nem tartozik a beorozandók közé. (Derűtlenség) Ennyi figyelmel még csak kell a ház iránt viseltetni. (Helyeslés) Már megszüntettem Jeruzsálem és a hollók miatt a képviselő urat, tessék tehát a tárgyhöz szólni. (Helyeslés)

Szendrey Gerzson: Engedelmet kérek a t. elnök úrtól, de én hallottam itt hasonló példákkal példálózani, olyan példakkal, a melyek meglehet, hogy nagyon nagy befolyással bírnak ez talán igen gyenge példa; de mégis megérdemli, hogy a történelemből tudjuk ezt — én legalább eddig még nem tudtam — mindig beszélnek arról a camarilláról; nem értem mit az, most sem értem, ha csak ezt nem akarom érteni, a mit így ír le egy könyv a bécsi camarilláról, hogy az az uralkodó család tagjaiból van, a barnokból és a legfelsőbb körökhöz tartozó vén férfiak és vén nőköl álló titkos társaság (Elnök derűtlenség) melynek feladata az uralkodónak hata mögött a kormányt befolyásolni és a nép javára tett intézkedéseket ellensúlyozni.

Engedelmet kérek, sokkal nagyobb tisztelettel vagyok még ezen camarilla irányában is, mint hogy egy ennél még sokkal lényegesebb pontot is, melyet ebben a könyvben olvastam itt felolvassék. Ezt nem tartom a dologhoz tartozónak. (Elnök helyeslés és derűtlenség) hanem annyi bizonyos igaz, szent dolog hogy ez a camarilla Maria Theresia idejében keletkezett; és az a mi korban vagyis a mai napon tehát bebizonyult az, hogy mindent keres az asszonyt. (Derűtlenség)

Maria Theresia idejében keletkezett pedig csupán a magyarok iránti halálos féltésből, a miért ők megmentették neki a trónt! Hiszen ennek a camarillának meg is látszott a működése 1848-ban, mert ott volt a Jellasics esete, aki egy napon egyszerre két ceszári kérészt kapott az egyikben az volt mondvá, hogy te hazatérő vagy, a másikban pedig, melyet ugyanazon időben kapott, Magyarország elleni hadjáratra, mint vezér kiküldetett.

és szeretett anyanyelvünk, most hagyjuk azt fölünk elvenni és a német nyelvet a magyar fölé helyezni?

Széles nagy Magyarországon a válasz erre: soha!!!

Ugy vagyunk a német-nyelvvel, mint a palóc mondásával, melyet a czikk elején említettem; kulacsnak nézte, azt hitte, hogy kenyér, hát pedig sajt.

A kulacsval és kenyérral csak meg vagyunk, mert hála Istennek telik még mindkettőből. A sajtot — a maga valóságában csak a német gymra szereti, a magyar ember csak hazai paprikával hintve eszi meg azt a német csomagot.

Mint a sajtjal, ugy vagyunk a most szőnyegen levő véderőtörvényjavaslat 25. §-val. Adjának erre is hazai paprikát, legyen a fizeti vizsgáló magyaryelvvel letehető. Mi szívesen tanulunk németül, de azért nálunk a magyaryelv legyen az első!

Szükséges, hogy nyelvünk léteért küzdjünk, mert ha azt itt edes hazánkban elnyomni engedjük, akkor el fog enyészni és sehol sem fog többé virágozni.

Minden nyelvnek vannak fajrokonai, csak a magyarnak nincs. A legárabb nemzet a földkerekségen, s mégis foun tudta tartani létét annyi évszázadon keresztül; most sem szabad meghátrálnunk, nyelvünket megaláztatni, veszni hagyunk, hogy büszkén mondhasuk: „az nem múlandó”!

Sütőgő.

Ilyen ennek a bécsi camarillának működése, ilyen ennek a célja. (Igaz! Ugy van!)

Eleintem nem is csináltak belőle titkot, hanem nyíltan ítétek mestereséüket, azonban a felvilágosodottság előre haladásával, különösen a francia forradalom óta mégis restelltek és szégyeneltek magukat, hogy nyíltan a nép jogai ellen törének, hanem megmaradt továbbra is a társaság titkos társaságának. Ennek a bécsi camarillának — csakugyan hagyományos politikája van, a melynek nemcsak az a feladata, hogy a magyar nemzetet beolvasza, nyelvétől megfosztva, hanem feladata az, hogy különösen vagyoniilag a magyar nemzetet tönkre-tegye, de hogy ezt tehesse, előbb demoralisatúra van szükség, amit körülbelöl el is ért, mert hisz a magyarországi állapotok és jelenségek azt mindenütt bizonyítják, tehát most szükség van, arra, hogy a nemzetet beolvasza és nyelvétől megfosztva, mert csak az anyagi erőnek megsemmisítésével és az erkölcs megbuktatásával lehet oda jutni, hogy ily törvényjavaslat lehetett betervezni és megszavaztatni a hamis alapokon bevalasztott többség által a nemzet megsemmisítésére. S én azon jelenségeket látom, t. ház a mely Mátyas király uralkodása, illetve halála után bekövetkezett, a mely előkészítette a mohácsi veszedelmet; sőt ezen jelenségekből azt látom, hogy itt egy nagyobb vesznek kell bekövetkezni és hogy a magyar nemzet önmagát, mint nemzetet, a magyar nemzet nyelvét annak hamisan kicsikart többsége fogja eliporni a mohácsi vész után 363 évvel.

Örülhet, t. ház, a bécsi camarilla, hogy most már neki nem kell oly erőt és hatalmat kifejteni a beolvasztásra és nemzetét nyelvünk megfosztására, megteszi ezt a miniszter elnök ur maga; örülhet a bécsi camarilla, hogy azon politikához, melyet 1848-ban jogtalanul ellentük kifejtett, nem szükség fordulni, — mondom örülhet a bécsi camarilla, mert most már ezen működése alól felmentett maga a kormány, maga a miniszter elnök ur. Megtesz ő mindent parancsára és fog is ez neki sikerülni, mint a hogy sikerült neki hamis többség. De én azt hiszem t. ház, hogy a magyar nemzetet be lehet olvasztani, a nyelvétől meg lehet fosztani ezen szerencsétlen törvényjavaslat 25 §-ával, de ha a nemzet egyszer észrevette és tudomására jött annak, hogy ezen beolvasztás és elnemétesítés hamis alkotmányos és szabadság alap, akkor t. ház, mégis előbb-utóbb el kell jönni annak az időnek, midőn mint minden nemzet a világon, a magyar nemzet is követelni fogja hogy a veleszületett, jogokat vissza kapja az elrabolt nyelvet beszélhesse. És én hiszem, hogy mint ez, még ha 25 § megszavaztatik is csak előjateka oly bekövetkezőt sajnos eseményeknek, melyeknek levét az ország minden ártatlan és nem ártatlan lakosa egy formán fogja meginni, de ez az ünnezet és öntudat, a mely a nemzet vezeteli előbb-utóbb bizonyára nem fog siker nélkül maradni.

Azt mondják t. ház, szükséges, hogy az ugynevezett közös hadseregben minél több magyar ifjú legyen részt és azért van szükség különösen a 25 §. behozatalára Mese beszéd az egész t. ház és teljesen elfogadható indokkal nem is támogatható az, mit a § mellett felhozni igyekeztek. Mese beszéd pedig azért, mert megmutatta, a magyar nemzet 1848-ban hogy a mikor bajban volt minden fegyverfogható fia fegyvert ragadt, és önmagát védelmezte a generalistól le a utolsó káplárg kénzen volt a magyar nemzet elegendő számban is képzetségesben és nem volt szükség előleges német tanításokra. Csak annyit mondok t. ház, hogy ha a nemzet azt tudja, hogy a baj az ő baja, a védelem az ő védelme, a támadás az ő támadása: akkor annak a nemzetnek semmiféle előleges dresirozásra szüksége nincs, mert mint minden emberben a szükség kényszerítette a tetterőt kitejti, ugy van ez a nemzetnél is; vesztelődés tette ébred a nemzet minden fegyverfogható fia, de ha azt tudja, hogy a védelem nem övé, a megtámadás nem az övé; s ezekből nincs kára sem haszna: az ily nemzetet nem tudják öntudatra ébresztani, az ily nemzetet nem lehet az ellenség elé sikeresen vezetni, az ily elem csak árt a közös hadsereg intézményének.

Vannak itt a házban évek hosszú során át Zagrabból a horvát tartomány-ülésből küldött t. képviselő urak. És mint képviselő társaimat egész tisztelettel felkérem és felhívom, hogy a 25 §. ellen határozott álláspontot foglaljanak el, mert a mint mi velünk magyarokkal végeznünk akarunk ép úgy végeznünk akarunk majd annak idején a horvátokkal, mert a mint a bécsi camarilla vagy akár mily intenciót ninket jó magyaroknak elismeri nem akar ép úgy nem akarja horvát társaimkat sem. Nekik is minden alkalmat és módot fel kell használniok arra, hogy nemzetet irányban fejthessék ki működésüket nem pedig arra, hogy a kormány szatellésai legyenek, a mint mindig bizonyít az, hogy szavazatukért érdemeiket kívántak maguknak szerezni.

T. ház! a melynek fenyegetése a nemzet fenyegetésével egytt jár. Míg mi nem feltétlenül, hogy nyelvünk tekintetében önálló és függetlenek legyünk már a közös hadseregnél is, bár a politikai pártok ez nem érve, nem programja s a két adott rossz között hát a kisebb rosszat választja. Ha mi itt függetlenitni akarjuk a magyar nyelvet ép úgy függetlenitni kívánjuk Horvátországban a horvát

nyelvet, hogy az ily megtámadásnak és beolvasztásnak kitéve ne legyen. Mert t. horvát képviselő urak, akkor önök oda baba csak ugyan ösintén, igaz horvát nemzeti kebellet elmondhatják: „Szerve snage primis sem teret, kod kog zakana otacbine moje pogibelj sam vidos podigo sam suprotni moju rics.” (Felkiáltások. Mit tesz ez magyarul?) Ez magyarul annyit tesz: Minden erőmből felvettem a küzdelmet, hogy a mely dologt hazám polgáira nézve veszélyesnek láttam, az ellen minden alkalommal felemeljem tiltakozó szavamat. Ez az érteleme. Különböző törvénybe íktatott dolog, hogy ha a horvát képviselő urak itt felszólalnak, ép oly joggal beszélhetnek itt horvátul, mint én magyarul. A nép egy országban sem keresi azt, hogy mily alkotmányos vagy nem alkotmányos módon körülírt módokat közt él, hanem azt keresi, hogy boldog-e vagy boldogtalan; azt keresi, hogy vajon az a boldogság, vagy boldogtalanság fog-e következni az ő utóáira. Hiszen rosszabb helyzet van ma Magyarországon az alkotmányosság és szabadság idejében, mint volt a jobbágyaság idejében, mert akkor, az a szegény ember ha terményének elvették egy tizedét, a többivel szabadon rendelkezhetett de most az alkotmányosság és szabadság czime alatt olvasznak mindent. Az absolut korszak alatt legalább ily törvényt alkotni jogérvényesen s a nemzet nyakára tolni nem lehet. Most pedig a legnagyobb túrtól kezdve a legutolsó szegény emberig a volt jobbágyoknál sokkal szánalmasabb, helyzetben vagyunk mindnyájan. Hiszen társadalmilag is már tönkre vagyunk téve, úgy hogy ennél rosszabb állapot már nem lehet. Igen boldog kerület az, a mely nem szorult arra, hogy az ő képviselőjét figyelmeztette, hogy milyen magatartást tanúsítson itt a képviselőházban és bizony, ha most a visszahívás ideje még fennállna, biztosíthatom a képviselő urakat hogy több visszahívás történt volna, mint a meennyi képviselőt figyelmeltetett már ez ideig, hogy mihez tartsa magát. Különböző a visszahívásnak egy módja most is meg van, s ez a képviselőnek a választók iránti erkölcsi kötelezettsége. A magyar nemzet azt kérdi, hol van az ő ellensége, vele majd kibékül. Nincs nekünk, ellenségünk, nincs nekünk kivel megverkednünk, nincs nekünk, kivel kibékülnünk. Ez nem érve, nem adat, nem bizonyíték a jelen törvényjavaslat 25 §-ának megszavazására (felkiáltások a jobboldalra: Gyorsabban) Gyorsabban igen, magam is azt akarom, mert nem szeretem az időt tolni.

Mi magyarok a mi jogot magunknak követeltünk, olyan jogot követeltünk a világon minden nemzetnek a mint megkívételjük, hogy tiszteletben tartsák jogunk nemzetiségünk és nyelvünkét ép oly tisztelettel viseltetünk más nemzetiségek irányában, nem látunk ellenséget még az orszákt területei sem, az egész működés csakugyan egy camarillához hasonló működés lehet; mert milyen gondolatra jönné az a képviselő, ha pl. ő felsége a király udvarával nem Bécsben, hanem Budapestben laknék, jogos követeléseink lenne-e nekünk az, hogy magyarországi a horvátokat, lengyeleket? Abból, hogy a magyar király egy bizonyos helyen lakik, nem lehet következtetni azt, hogy most, mert az osztrák nyelvem német a dynastiat támogató magyarok, lengyelek, csehek és horvátok mint elnemétesedjenek és a német nyelven tegyék le a vizsgát.

Tehát midőn mindezen adatok eléggé igazolják, hogy jogosan foglalunk álláspontot a 25 §. ellen, annak megszavazása valóban a nemzet minden választó és nem választó, férfi és nő tagjára, örege és ifjakra a legnagyobb veszélyt jelma. De t. ház, társadalmunk belmítvelődését is megtámadva lenni látom a 25 § által mert sehogyan sem tudom felfogni azt, a mi szakasz c.) pontjának következő sorai-ban felvéve van. A c.) pont nagyon is azt mondja: „azon év márczius hava 1-éig melyben életök 21. évet betölttek, egy a célra szervezett vegyes bizottság előtt kell eredményrel felvélti vizsgát tettek.” Itt aztán következik két sor, a mit kihagyok. Ezután ez következik: „továbbá azt, hogy mily módon igazolandó a vegyes vizsgáló bizottság előtt az egy évi tényleges szolgálathoz megkívántató tudományos képzettség, a honvédelmi miniszter az illető szakminiszterrel egyetértőleg és a közös hadügyminiszter hozzájárulásával állapítja meg. Ugy tehát gimnáziumaink, vagy ez ehhez hasonló tanintézetek arra jogosított tanárainak képesítési adata teljesen megsemmisítet, azoknak képesítési jogosultsága tekt teljes érvényre emelhető, egyelőre csak is az egy évi önkéntes jeltöltésnél. Ugy akarják a nemzetet besorozni és mintegy észrevétlenül becsapni és nyelvétől megfosztani. Én tehát a 25 §. el fogadásához egyáltalában nem járulhatok (Helyeslés a szélső bal oldalon).

A pécsi ipartestület

1888 évi működéséről.

A pécsi ipartestület vasárnap délután 10 óráig H. R. t. Ferenc elnök a következő jelentést terjesztette a jelenlevő elnökök és a jelenlevő elnökök részéről.

Tisztelet közgyűlés!

Az alapszabályok köteleességét teszik, hogy a testületnek a múlt évben kifejtett működéséről az igen tisztelet közgyűlésnek beszámolják.

Ezen köteleességemnek szívesen teszek eleget, mert a mint az alább vázolt jelenlétekből látni, némi haladás constálható, a mi főleg annak köszönhető, hogy

iparosaink az ipartestületi intézmény fontosságát mindinkább felfogják, az iránt fokozódó érdeklődésüket viseltetik; s ha az egyetértés és összefogás teljesen zavartalanul lesz, a tagok támogatási készsége s az önbizalom magyartól működése válik s végül ha az ipartestület működése a hatóságok nagyobb fokú méltánylatával fog találkozni miut eddigéig, egy bizonyára erősebb gyakorlati eredmények kel fogunk dicsekedni.

Ne csüggedjünk tehát! Értsünk egyet, tömörüljünk s buzgó kitartással törekedjünk testületi céljaink megvalósítására s biztosítom önököt, hogy a mily mérvben fokozódik köztünk az összetartás, épp oly mérvben növekedik testületünk tekintélye a hatóságok előtt, azoknak irántuk való bizalma és méltánylata. Ezen állítás tisztelet tagtársaim nem phrasiss, hanem a lefolyt három évi működés alatt szerzett tapasztalatokon nyugvó igazság.

Ezért újolag felkértem testületünk t. tagjait, hogy ügyeinket kitarító, csüggedést nem ismerő buzgalommal karolják fel, hogy ezáltal a hatóságok is nagyobb bizalomra és méltánylata buzdítottassanak irántuk, mert csak ily módon érhető el a testület és a hatóságok közt megkívántató azon harmonia, mely a gyakorlati eredmények létesítésének egyik fő feltételét képezi.

Az előadottak szempontjából főleg még két fontos tényező megvalósulását tartom szükségesnek, a m. 1-ór, hogy a testületi helyiséget a tagok szellemi érintkezés helyéül felhasználják, 2-ór hogy a még mindig fennálló ipartársulatok a testületbe beolvadjanak.

Egyesült érveléssel több eredmény érhető el. Az illető iparágak a testület kebelében mint külön szakosítottak speciális érdekeiket külön kezelt vagyunk segítségével, bizonyára jobban érvényesíthetik.

Remélik, hogy ezt a tásulatok mielőbb be fogják látni!

Ezek után áttértek a testület múlt évi működésének rövid vázolására.

Az ipartestületi előjáróság a lefolyt évben 12 rendes és 3 rendkívüli ülést tartott, ezeken 170 határozat hozott, melyek végre is hajlaták.

Tartalomtá továbbá egy rendkívüli közgyűlés, a melyen a testülethez tartozó iparosok és segédszemélyzetük közti viszonyt szabályozó szabályrendelet állapított meg. Ezen szabályrendelet az illetékes hatóságok hozzájárulása után a kormányhatóság jóváhagyás végett a város törvényhatósága által felterjesztetett. Milyet ez végleg megerősített s életbe léptethető lesz, e téren is a viszonyok sokkal rendezettebbek lesznek.

A békéltető bizottság 1889 ik év január hó 1-vel életbe lépven tevékenyen működött; 28 ülésen 42 ügyet intézett el. Megjegyeztük, hogy a testületi jegyző szóbeli eljárás mellett békés uton közel 300 panasz ügyet egyenlített ki. A szálló és munkaközvetítő intézet ügyforgalmát a következő adatok tüntetik elő:

A lefolyt évben a szállót igénybe vette 1115 segéd, kik közül helyben közvetített 353, vidékre pedig 104 egyén. Ez intézetre vonatkozólag megemlítjük, hogy a rendkívüli közgyűlés határozata folytán a közvetítési ingyen eszközöltetik; — mégis hogy a gondnok díjazására és az e czimen felmerülő egyéb költségekre nézve a testület fedezetelt bírjon a testületi közgyűlés az iparosok és segédszemélyzetük közötti viszonyt szabályozó szabályrendeletbe felvett azon intézkedése által gondoskodott, mely szerint segédszemélyzetek alkalmával a bejelentő iparos és bejelentett segéd után nyilatvartartási díj fejében 10-10 krnak szándékát rendelte el — mely díjak az említett célra fordítandók. (Vége következik)

Különlélek.

— Olvasóinkhoz. Később az új évnegyed, kérjük lapunk pártolót, legyenek szivesek előfizetéseiket megújítani; a hátralékosokat pedig arra kérjük, hogy legyenek tekintettel nagy mérvű kiadásainkra s küldjék be hátralékaikat.

— Megyei közgyűlés Baranyavármegyé közgyűléséről április hó 8-án délelőtt 10 órakor, Pécsen a megyei gyűlési teremben évnegyedes rendes közgyűlést tart. A tárgysorozatból a következőket emeljük ki: alsópán évnegyedes jelentése. Kijelölő bizottság megalakítása. A hegyháti járásban megürült főszolgabírói állásnak és az ennek folytán megürülő állások beöltése. Belügyminiszterium értesítése, hogy a vármegye közönségének Rudolf néhai trónörökös halálesete fölött nyílvánított részvétét Ö Felsége legkegyelmesebben tudomásul venni méltóztatott. A fegyvertartási szabályrendeletéről. A megye házi pénztárának 1888 évi számadása. Az új állategészségügyi törvény fontosabb intézkedéseir vonatkozólag a községek kitanításáról. A nagyméltóságú közmunka- és közlekedési miniszterium által kiadott szabványterveknek a megyei építkezéseknél való alkalmazása. stb.

— Tisztelet a kinttetteknek. A baranyamegyei gazdasági egyesület részéről Vörös Mihály egyli. titkár, Keller István pénztárnok, Hegedűs Imre és Dezső Miklós tisztelegtek Nádósy Kálmán földbírtokosnál s üdvözölték igazi hazafiai érdemeiért kir. tanácsosá történt kinevezetése alkalmából. — R. a t. Mátyas kamarai elnöknek, Hoffmann Károlynál s Littke Józsefnél a kereskedelmi iparkamara tagjai tisztelegtek.

Kérem a képviselőházhoz. A pécsi kir. törvényszék, kir. ügyészség és kir. já

rásbírósg kezelő személyzete értekezletet tartott anyagi helyzetük javításáért a képviselőházhoz intézendő kérelem tárgyában. Horváth József irnok megszövegezte a kérelmet az értekezlet elé terjesztette, mely azt egyhangul el is fogadta. Elhatározott egyttal, hogy a kérvényt megküldjék Baranyamegyé és Pécs város o. gy. képviselőinek, ezeken kívül mind a három pártkörnek. A kérvény következőleg hangzik: „Milyen tisztelet képviselőház: A megjelölt nyomasztó érzete s azon tudat, hogy a mélyen tisztelt képviselőház bölcsesége mindenkor elismerte, hogy az állami, de különösen az igazságtűgy szolgálataiban álló alsóbb rangú hivatalnokok fizetésében a gyorsan fejlődő gazdasági viszonyok, s ezekkel egyenlő mértékben, mondhatni rohamosan fokozódó drágaság következtében elégtelen, — batorít fel bennünket arra, hogy az alábbiakban felsorolando alázatos kérelmünkkel a mélyen tisztelt képviselőház elé hódoló tisztelettel járjunk. Az 1871. évi XXXII. t. czikk a kisebb javadalmazású tisztviselő (kezelő személyzet) járandóságait oly csekély összegben állapította meg, hogy ma már ezen fizetés a mindennapi életszükségletek arányban semminkép sem állván, abból megélni teljes lehetetlenség, — sulyosbitja még e mellett az igazság szolgáltatásában álló kisebb javadalmazású tisztviselők helyzetét annak kétségbejött tudata is, hogy míg egyéb állami hivatalnokok fokozatos előléptetésre, 10, illetve 5 évi szolgálati idő után fizetési pótlékra s ekként helyzetük javulására számíthatnak, addig a bírósági kezelő személyzet mindezen előnyökből nemcsak teljesen kizárva van, de kelkében anyagi helyzetének jövőbeni javulásához még a reménynek egy halvány kis sugárát sem táplálhatja. Legyen szabad mélyen tisztelt képviselőház a felhozottak indoklására összehasonlítást tennünk a más állami és az igazságtűgy hivatalnál működő kezelőszemélyzet javadalmazási között; nem mintha mi azoknak kedvezőbb anyagi helyzetét irigy szemmel néznők, hanem hogy eme kirívó aránytalanság annál szebebtölőbb legyen. Egy pósta- és távíró segédizást, tehát az inokkal egyenrangú hivatalnok minimális javadalma a legutóbbi időben fölemeltetett 600 frt fizetés és 150 frt lakbérre; azonkívül bizonyos időközökben hivatalbéli előléptetés, illetőleg fokozatos fizetésemelkedménye előtt áll; a pénzügyi szaknál minimális fizetés 500 frt, illetve lakbérrel együtt 600 frt és hivatalbéli előléptetés; sőt a katasztrálnal vannak díjokot 2—2 frt 50 k. napidíjjal, ez utóbbiak tehát a telekkönyvvezetővel és irodavezetővel egyenlő fizetésben állanak, hogy ne is említsük a katasztrágot, hol a kezelő örmesternek szállásnézve egy telekkönyvvezető lakbérével megaladja. A midőn tehát ezekkel nyomasztó helyzetünket bejagolnunk vélünk, a legmélyebb tisztelettel fordulunk a mélyen tisztelt képviselőházhoz azon alázatos kérelemmel: miszerint a bírósági kezelő személyzet fizetését és lakbérét a mai gazdasági viszonyoknak megfelelőleg felemeljék; ez idő szerint csak a bírák és kir. ügyészek részére az 1871. évi XXXI. t. czikkben biztosított 10-ed, illetve 5-öd éves pótlékok a kezelő személyzetre is kiterjesztési; s egyszerűsített intézkedni méltóztatnék: hogy a fokozatos előléptetést biztosító és szabályozó szolgálati pragmatika mielőbb megalkottassék. Ez azon nemcsak méltányos, de úgy véljük igazságos kérelmünk, melynek mielőbbi teljesítése igaz első sorban az az által közvetlenül érintett bírósági tisztviselőnek, de másodsorban a haza minden polgárának érdekében áll, s melynek teljesítését még a szigorú pénzügyi helyzetre való hivatkozás sem lehet indokoltan elhalasztani. mert a szükséges megjelölt minimális feltételeink létesítése iránt előterjesztett jelen kérelmünk nem látszik előttünk túlzott követelésnek akkor, midőn a törvénykezés terén bélyeg- és jogilleték czimén befolyó kincstári jövedelem a törvénykezés költségét több millió forinttal meghaladja.” Valóban ideje volna, ha ezeknek a szegény embereknek a kérelme meghallgatásra s méltánylásra találna.

— A pécsi kölcsönös-segélyező egyesület közgyűlése. E hó 24-én a „Pécsi kölcsönös segélyező egyesület” Schapringger Joachim elnöke alatt a tagok élénk részvétele mellett tartotta évi közgyűlését. Az egyesület immár 24 éve áll fenn, ezen évben is tagjai számának öröndetes emelkedését észlelhette. Az tiszletrészvények száma az idén 2922-ről 3718-ra szaporodott. E tény fényes bizonyítéka annak, hogy a bizalom, melyet a közönség az egyesület és az által az igazgatóság iránt táplál, folyton növekedőben van, és e bizalom jogosultsága már abból is kiderül, hogy az igazgatóság, dacára a kölcsön-kamatláb leszállításának, minden egyes üzletrészre 194 frtnyi összeg kifizetését indítványozta. Igaz hogy ezen üzféz csekélyebb a mult évben kifizetett összegnél, mindazonáltal ezen eredmény teljesen elégtitöknek tekintendő már csak azért is, mert az a befizetett tőkének 6 1/2 %-os kamatoztatásával egyenértékű. Ezen kamatláb leszállítás folytán a hitel igénykevevő tagok a kisebb nyereségért az egy %-kal leszállított kamatláb által kártalaníthatnak; azon tagok pedig, kik a hitel igénybe nem veszik, beteteiknek 6 1/2 %-os kamatoztatásában részesülnek, a mi mindenesetre kedvezőbb, mint más pénzintézeteknél elhelyezett tőkék 4 %-os gyümölcsötetése. Az évi jelentésből kiderül, hogy az évi forgalom 14.341,020 frt 47 kr-ra, és az egyleti vagyon állapot 2.452,182 frt 11 kr-ra rugott, a forgalom tehát az előző évhez képest 2.761,324 frt 52 krral és a vagyon-állapot 160,427 frt 78 krral emelkedett. Magától értődik, hogy a forgalom emelkedése mindig munkaszaporulattal jár, hogy a munkát az arány

lag csekély számú tisztikar győzte, az magának e tisztikarnak és főleg az élén álló igazgatónak, Kündl József urnak köszönhető és a közgyűlés kötelességének tartotta nevezettnek lelkiismeretes működését és odaadásukért köszönetét kifejezni. Az 1883-iki évtársulat feloszlott vagyona a 82,074 frt 39 kr 37 krt kitevő tiszta vyeressé és kamatával együtt 418,566 frt 39 kr-ra rug. Ezen összegnek 2157 üzletre való felosztása következtében a közgyűlés határozata folytán minden üzletre 194 frt jut, mely összeg f. é. április hó 1-től fogva az egyleti pénztárnál kifizetetik. Kifizetés alá tehát 418 ezer 458 frt kerül és a fal eem osztható 108 frt 39 krnyi maradvány 300 frta kiegészítették és ezen összeg az építendő új színház alapja gyarapítására adományozatik. A felgyűlt bizottságnak a felmentvény megadott és mintán a tagok megbízatása lejárt és az igazgatóságunk is az alapszabályok értelmében évenként ki kell egészíteni, a választások eszközöltettek.

— A „Pécsi ipartestület” f. hó 25 én a város ház közgyűlési termében tartotta meg évi rendes közgyűlést, a melyen mintegy 50 tag vett részt. — Elnök údvözlő beszéde után jegyző felolvastán az évi jelentést — az tudomásul vétetett. A zárszámadásra nézve, Beck Gyula pénztáros részére, a számvévközlő jelentés alapján, kiadott a fölmentvény s fázódásaiért köszönet szavazatokat. A középső maradványból 50 frt szavazatott meg a létesítendő nemzeti színház alapja javára. A költség előirányzat, 1430 frt bevétellel a 1130 frt kiadással megállapított azon hozzájárulással, hogy az esetre, ha a város tanácsa a jövő tanévben az építő iparosok tanoncjai részére külön teli tanfolyamot létesít, — az iparisokla 100 frt helyett 200 frt-tal lesz segélyezendő. Az alapszabályok oda módosították, hogy a közgyűlés határozatképe, ha 50 tag van jelen. Ezek után Hartl Ferenc elnök saját ügy az elüljárásági tagok, valamint a számvévközlő nevében a beléjük helyezett bizalom megköszönése mellett lemondván, felkéri a közgyűlést a megválasztott tisztviselők választás utján való betöltésére. Elnökül közfelkiáltással s lelkes dőljenek közt újra Hartl Ferenc választott meg.

— **Hogyan állunk a gyűjtéssel?** A mintilletékes helyről értesítenek bennünket, vasárnaphoz egy hétre érkekezletre hívja Krasznay Mihály kir. tanácsos a színházügyi fázódhatatlan buzgósgú apostola az összes helybeli ivartörök, hogy némi áttekintést lehessen nyerni az eddigi eredményről. Nagyon helyes! Lássuk hogyan állunk a gyűjtéssel? Most már, azt hisszük, az aláírt öszgek nyújtanak képet, melyből ki lehet venni az eredmény nagyságát. Egyébként szükséges az efféle értekezlet azért is, hogy ki-ki elmondva tapasztalatait, a gyűjtés további munkájára tanácsokkal szolgálhat. Ugyancsak ezen az értekezleten be fog mutatanni Pártos és Lechner budapesti építész és mérnök új színházterve. Előre is fölhiyjuk az érdeklődők figyelmét az értekezletre.

— **Rendkívüli művelzet vár városunk zenei községére.** Barbi Alice kintünö olasz dalnékesző tart hétfőn ápril hó 1-én hangversenyt a „Hattyú” termében. A kintünö énekesző e hétfőnapon elszólt még teljesen ismeretlen név volt, s most a külföldön, de különösen Bécsben és Budapesten tartott hangversenyei egy csapással világhírt szereztek neki. Mindenütt valóság bálamutala ejté a mértő közönséget, s a kritika zavarba jött nem tudván, hogy ritka képességei közül, melyeknek nyújtsa a pálmát, a gyönyörű hangnak-e, vagy a bálamutalás és utóherhetetlen művészetű előadásának. Mint olyan művésznő, ki az olasz iskolának most már elismert legkintünöbb képviselője, különösen az olasz dalok előadásában ragyogtatja bálamutalás tehetségét, de ezenkívül a német, s itt különösen a Schubert-féle daloknak poetikus deklamációjában is majdnem versenytárs nélkül áll. Hangja gyönyörű és rendkívül nagy terjedelmű mezzo-sopran, s e mellett művészi kiképzettség befolyt tökéletességű. Birja a koloratura teljes virtuozitását, az izlés finomságát és egyszerű nemességét, egyszerű oly kintünőség, ki teljesen megérdemli a zenei közönség osztatlan figyelmét annál is inkább, mert provinciális városaink közül egyedül Pécs számára sikerült őt egyetlen hangverseny tartására megnyerni, s mely után reméljük, mi is csak úgy nyilatkozhatunk, mint a bécsi és budapesti sajtó, hogy sajnáljuk azokat, kik őt nem hallották. A művésznő énekének zongorakíséretét Preusz Adolf úr volt szives magára vállalni. A művésznő, ki most Bécsből jön, hol több hangversenyt adott, tőlünk ismét Budapestre megy, hol ápril 4-én néhány nap lefolyása alatt már harmadik hangversenyt tartja közkiáratra, s melyre daczára annak, hogy a Vigadó nagyszínházban énekel, a fővárosi lapok értesítési szerint már most, tehát több mint egy héttel a hangverseny előtt, az összes jegyek elkeltek. Reméljük, nálunk is úgy lesz.

— **A Barbi-hangverseny műsora.** Barbi Alice hangversenye már véglegesen hétfőre ápril hó 1-re lett megállapítva. A művésznő, ki már 28-án este érkezett városunkba, az „Arany Hajó”-ban szállott. Hangversenyének műsora a következő: I. a) Händel: Aria. b) Salvatore Rosa: Canzone c) Pergolesi: Arietta d) Joncelli: a lalandrima dalok a 17-ik századból II. a) Bizet: Pastorale b) Bizet: Chanson D'Avril c) Brahma Vergeblisches Ständchen (Eme dal énekeléssel fővárosunkban leirhatlan hatást keltett) III a) Schubert: Gretchen am Spinnrad b) Schubert: Die

Forelle c) Schubert: Die Kröhe d) Schubert: Rastlose Liebe: IV. Rossini; Cavatine.

— **Baleset Dárdán.** Antal Pál siklósi főszolgabíró nejt súlyos baleset érte a Héten. Beteg leánya, Deckleva Vilmosné látogatására ment Dárdára, hol egyik nap estéjén a gyorsfőzőn theát akart kiegészíteni s midőn a borszeszt az alvó fölben levő borszesz-tartóba üntötte, az öveg lángra gyullt és szétrobbant. Antal Pálnét a láng egy pillanat alatt elborította. Mentésére szaladt Deckleva aljárásbíró huzagjébe is belekapott a láng. Borszeszt sikoltozással szalagáltak a lángtól elborított hölgyek föl s alá a szobában. Nagy nehezen sikerült égő ruhájokat levetve, megmenekülni a rökötől haláltól. Antal Pálné súlyos, Deckleva Zeella kisasszony kisebb égési sebeket szenvedett. A szörnyű eset általános részvétet keltett.

— **A Jolyok lakhatósága.** E cím alatt tartott mult vasárnap Heckerling István, a pécsi realtanoda jeles tanári karának tudós tagja igen érdekes fölolvastat a nögyelet helyiségében az új színház-alap javára. Igen szép közönség gyűlt egybe a kíváncsi érdeklődéssel, feszült figyelemmel hallgatta végig a tudományos alapon nyugvó s mégis könnyen érthető, népszerű modorban előadott csillagászatit ismertetést. Fölolvastatásának volt szemléltető része is, részint készülékek, részint képeken mutatott be egy-kétszáz égitestet világából, a mi természetesen még érthetőbbé tette előadását. A hatóság képeket szintén a realtanoda tanári testületének tagjai, Irinyi Sándor és Kiss József kiváló tehetségű rajztanórok készítették. A tudós tanár érdekes fölolvastat volt szives kérelmünkre átengedni lapunk részére s mi annak közlését kivonatossan jövő számunk tárcza rovatában megkezdjük.

— **Alakuló közgyűlés.** Folyó hó 27-én tartották a mágoosvidéki takarékpénztár részvényesei alakuló gyűlést, mely alkalommal az alapszabályokat megállapították, a befizetési időt meghatározták és pedig 10% azonnal lett befizetve 40% fizetendő f. évi június hó 1-én a hátra levő 50%, pedig 1890 évi június hó 1-én A takarékpénztár működését folyó évi június hó 1-én kezdi meg. — A tisztikar következőleg lett megválasztva: u. m. Elnök: Döry Béla. Igazgatósági tagok: Halvax József, Dietrich József, Honig M. L., Flaisits József, id. Honig Dávid, Schwartz Mátyás, D. Pinkus Márkus, Feuerstein János, Bach Gyula, Szép Géza, Weisz Herman, Müller József és Honig Jakab. Felügyelő bizottsági tagok lettek Jilly Ignác, Honig Már, Kallenberger Ede, Ifj. Honig Dávid és Kappeter Ferenc. — Megjegyeztük még, hogy a kibocsátott ezer darab részvény jóval felül jegyezett, miért is nem kaphatott mindenki kellő számú részvényt.

— **Szalónka vadászat.** Ottocska Géza gyulai bérlő vadászterületén igen sikerült szalónka-vadászatot tartottak vasárnap és hétfőn. Vasárnap a herendi erdő határaitól meg s esett 19 szalónka; hétfőn a szókédi erdőben vadásztak s 21 szalónkát löttek. Az első napi vadászatot résztvett: Taintzmann ezredes, Nahotky és Molnár alezredes, Wandrusch százados, gróf Strachwitz főhadnagy, Szánthó erdőfelügyelő, Zsolnay György kir. ügyész, Mesterházy Károly, Kovács Mihály, Cseh Bertalan, Horváth István, Mikes József és Ottocska Géza. Másnap vadásztak: Taintzmann ezredes, Pilsticker, Molnár Kálmán alezredes, Nahotky alezredes, gróf Strachwitz, Mesterházy Károly, Horváth István, Naprawnick főerdész, Mikes József és Ottocska Géza. A vadászatra igen szép és kellemes idő volt s a mi fő, egyik nap sem tartozott a „pech”-es napok közé. A szalónkák jól repültek s a vadászok jól löttek.

— **Halálozás.** A pécsváradai választó kerület függetlenségi 48-as pártjának halottja van. Steiner Antal pécsváradai lakos, s szép műveltségű iparos a függetlenségi 48-as pártnak rendületlen híve, tevékeny buzgó tagja, hosszas betegség után életének 61-ik évében örök nyugalomra szenderült f. é. márc. 24-én. A vesztésé fájdalmával sujtott hű feleség s szelid lelkű anyja, a jó nevelésben részesült halás gyermekek zokogó jajszóval, könyező szemekkel; a párt elnöke, nagyszámú párttagok, az iparos olvasókör testületileg lologóval, jó barátai és tisztelői meghatottan kísérték az örök nyugalom csendes helyére márc. 26. Béke lengjen sirhalma felett, áldásban éljen emlékezte!

— **Sziebert Károly** németbolyi lakos, a mult napokban, üzleti ügyekben Hásságyon járván, a jól vezetett községi iskolába is ellátogatott. Ez alkalommal az iskolának 10, a szegény gyermekek részére pedig 5 frtot ajándékozott. A követésre méltó példa nem szorul dicséretre.

Budapesti Hirlap.
(Szerkesztők és lap tulajdonosok: Csukás József és Rákosi Jenő.)

A „Budapesti Hirlap” a lefolyt hetek politikai viharában, küzdelmeiben jobban bebizonyította, mint valaha, hogy merészen lobogtatott zászlaján ez az egyetlen jelező all: magyarság. Lángoló szavatai, melyeket napról-napra kibocsátott, élénk vizshangot keltettek az országban, s fokozták a „Budapesti Hirlap” népszerűségét; elterjedését pedig eddig pártatlan fokra emelték. A „Budapesti Hirlap” máris olvasói közt találja az ország legkiválóbb intelligenciáját, mely megértette, hogy e lapban a magyar nemzeti politika nyer legpregnansabb kifejezést. A „Budapesti Hirlap” sikerének egyéb tényezői a régiek maradnak: a kintünőség szerkesztőség, s a közönségnek gyors és hű kiszolgálása, tekintet nélkül a költségekre. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény fölül rendes levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül: a

távirati szolgálat immár oly tökéletesen van be rendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hirlap” arról rögtön az adion hű és kimerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap” politikai cikkeit Kassa Ivor báró, Rákosi Jenő, Grótwald Béla, Balogh Pál írják, más kiváló hazai publicistákkal híven a lap független, magyar, pártérdekeket nem, csak nemzeti érdekeket ismerő szemlélettel. Politikai hírek adásokról összekötötések alapján a legmegbízhatóbb forrásból származik. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkeszti s az illé költőseget vidám eseményekben tárgyalja. Magyarország politikai és közlele felül távirati értesítésekkel látanak el rendes levelezések, minőkkel minden városban, sőt nagyobb községekben is bír a lap. Európa összes metropolisáiban Londonról Konstantinápolyig saját tudósítókat vannak, a kik egy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megátviratozzák. A külföldi rendes tudósító ki-ról minden fontosabb esemény fölül a szerkesztőség külön kiküldetési tagjai annak gyors és hű értesítést. A „Budapesti Hirlap” a cédokra havonként oly öszsget fordít, mint a mennyi ez-élt 10 évtel még egy-egy hírlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hirlap” Tárczarovata a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazdaság, birtokok, iparos, kereskedő megalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. A regényisarnokban csak kiváló írők legjobb műveit közöljük. — Az előfizetési feltételei: egész évre 14 frt, félévre 7 frt negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legelőszörben postatanálványán eszközözhetők követhető cím alatt: A „Budapesti Hirlap” kiadó-hivatalának, IV. kerület, kalap-utca 16. szám.

„Nincs többé köhögés!”

Igy fog minden egyén nyilatkozni, aki már egyszer kísérletet tett a hirneves és díjjalalmazott

Egger-féle mellpsztilakkal melyekre t. cz. olvasónkat ezuttal figyelmeztetni kívánjuk.

Ezen kitünő hatású mellpsztilakk 25, 50 kros és 1 frtos dobozokban kaphatók Pécssett: **Sipőcz István, Erreth János, Zsigai László, Gőbel Kálmán urak és az Irgalmas-rendi gyógyszerházban.**

Gobetzky I., David Gyula és Dines S. K. gyógyszerész uraknál. **Villányon: a Csató-féle gyógyszerházban.**

Válasz
Littke József nyilatkozatára még egyszer és utóljára.

A „Fünfkirchner Zeitung” csütörtöki számában közzétett nyilatkozata eszembe jutattja a „Koldusdeák” című operett egy párbeszédét.

A fenhéjázó s nagyhangú Ollendorf ezredes, mellesleg legyen mondva, szintén lovag, de nem a „Sehneider Fips”-ektől származó, azt mondja nagy pökhendiséggel Simon-deáknak, hogy:

— Nem szoktam mindenféle rongy embernek kezét nyujtani!
Mire a deák kezét nyujtva az ezredesnek, visszavág:
— Én — igen!
Nos hát, ha Littke József oly egyénekkel, mint én és Csukás polgártársam, nem áll szóbán; ez szöbba állók oly egyenellis mint ő!

Pécs, 1889. március hó 28-én.
Várady Ferenc.

NAGY FERENCZ laptulajdonos.
KISJÓZSEF, VÁRADY FERENCZ lapvezér, felelős szerkesztő.

Hirdetések.

Gazdasági-konyhakerti-és virág-magvak
ifj. Rézbányai Jánosnál.
PÉCSETT korona-épület.

Fog-
technikai műterem,
műfogak betételére, mindenféle foglomozásra, fogmütétekre, fog-csontosításra, stb.
Apáczai-utca 19. szám.
Girardi József fogművész.

A Rambouillet koseladás
kezdőtét vette a magy. kir. tereziánumi alapítványi uradalom több kiállításán kiüntetett
juhászatában.
BÁTTASZÉKEN
Tolan megye.

1183 tk. 1889. sz.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Bányó Leopoldina végrehajtatónak Bosnyák Mio pogányi lakos végrehajtatás szennedő elleni 41 frt tőkekövetelés iránti végrehajtatási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Pogány község határában fekvő a pogányi 87. sz. tjkvben felvett 1135. sz. szőlőre 32 frt, 1149. sz. számú szőlőre 80 frt, 1156. sz. számú szőlőre 102 frt, 1158. sz. számú szőlőre 86 frt, 1162. sz. számú szőlőre 70 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelt és hogy a fentebb megjelölt ingatlanokra az 1889. évi április hó 16-ik napján d. e. 9 órákor Pogány község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 3 frt 20 krajczárt, 8 forintot, 10 forintot 20 krajczárt, 8 forintot 60 krajczárt és 7 frtot középszében, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arólyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság.
Kelt Pécssett, 1889. évi január hó 19-ik napján.

Bogyay Pongrácz, kir. törvényszéki bíró.

Hirdetmény.

Alulírott gör. kel. hitközség részéről, Baranyamegye, Pécsvárad községben levő temploma kijavítására vonatkozó következő árlejtési hirdetmény azon megjegyzéssel becsáttatik ki, hogy a vállalkozók az erre vonatkozó ajánlataikat **f. évi április hó 22-dikén d. u. 2 órákor** személyesen Pécsváradon a gör. kel. egyház papi lakjában az egyházi gondnokság előtt terjesszék elő.

A teljesítendő munkáért a következő árak állapítottak meg, u. m. kömüves munka 277 frt 60 kr., asztalos munka 270 frt — kr., kövezés 245 frt — kr., ácsmunka 230 frt 80 kr., festés 100 frt — kr., tetőzés 45 frt — kr.

Megjegyeztetik, hogy e címeken teljesítendő munkák külön-külön adatkak ki, de esetleg az egész munkálat csupán egy vállalkozónak is adatik át. Bővebb felvilágosítások bármikor Pécsváradon az egyházi gondnoksnágnál.

Pécsváradon, 1889. évi március 25.
Az előjáróság.

Egy 3 és 1/2 lőerejű teljes felszerelésű
gőzcseplőgép
egyhajtású — ujdonaúj —
malommal
új szíjazással, keveset használva, továbbá
egy 1 1/2 lőerejű új fekvő
gőzgép
álló kazánal és szivattyúval a legolcsóbb áron, esetleg részlet fizetésre is eladó.
Rizek Jánosnál
a vashármóban.

4441 tkv. 1 89. sz.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifju Némethy József pécsi lakos végrehajtatónak Heiszler József és neje Eibeck Borbála végrehajtatás szennedő elleni 27 frt 65 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtatási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Püspök-Bogád határában fekvő a püspök-bogádi 6. sz. tjkvben felvett 6. sz. 6. sor sz. házból udvarter és kertből és 1/2 részéből a 753. sz. számú erdőnek Heiszler Józsefné született Eibeck Borbálától részre 266 frt 50 kr. kikiáltási árban, mégis a püspök-bogádi 128. sz. tjkvben felvett 831. sz. számú szőlőre 154 frt kikiáltási árban az árverést elrendelt és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi május hó 3-ik napján d. u. 9 órákor Püspök-Bogád község házában megtartandó nyilvános árverés a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 26 frt 65 kr és 15 frt 40 frt középszében, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arólyammal szá mitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság.
Kelt Pécssett, 1889. évi márc. hó 16-ik napján.

Bogyay Pongrácz, kir. törvényszéki bíró.

Straicher Lajos

vaskereskedő Pécssett, az „Arany ék”-hez, az Irgalmasok házában ajánl:

Legnagyobb raktaár: **sodrony-szuegek és ekereszletekben.** Továbbá: bessemer aczél **kapa, ásó és kasza,** jótállás mellett.

Öntött zománc és nikkal edények.
Konyhaberezendés.

1-ső kül-és belföldi szerszámok asztalos-, lakatos-, kovács-, mé-száros-és bádigosok részére.

Mérlegek: minden forma-és nagyságban, különösen mé-száros mérlegek egész sárga rézből.

Ajánlok: kútfelszereléseket, mosó-és varrógépeket. Különlegességeket.

A vidékre szolid és pontos kiszolgálásért keszkedekem.

A nálam vett tárgyakért jótállók s nem conveniálás esetén azt kicserélem vagy visszaveszem.

Üzlet-átvétel.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **GYIMOTHY GYULA** (ezelőtt Kovátsits Károly) cég alatt, a **Fő-utca 6-ik szám alatt létező**

fűszer-kerekedést átvettem és azt **saját özögöm** alatt tovább vezetem.

Több éven át a fővárosban és helyben szerzett tapasztalataim azon kedvező helyzetbe juttattak, hogy t. verőim igényeit kielégítem és teljes bizalmukat **jó áruk, jutányos árak és pontos szolgálat** által kiérdemeljem.

A midőn még a n. é. közönségnek becses pártfogását kérem, vagyok Pécssett, 1889. március hó 10-én

kiváló tisztelettel
Lill István.

4440
1889. márc.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy ifjú Némethy József pécsi lakos végrehajlatónak Krizis Györgynek és Horváth István végrehajlatos szüveinek elleni 54 frt 15 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajlati ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Áta község határában fekvő az Áta 6. sz. tjkben felvett 1/1, külteleknek Horváth Istvánt illető fele részére az árverést 395 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1889. évi május hó 9-ik napján d. e. 9 órakor Áta községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 69 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság.
Kelt Pécsen, 1889. évi márc. hó 16-án napján.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvésségi bír.

5900
1888. márc.

Arverési hirdetmény.

A siklósi kir. járásbírói mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Baranyamegye gyampénztára végrehajlatónak ifj. Standovár György és özv. Schmidt Jánosné 121 lakos végrehajlatos szüveinek elleni 112 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajlati ügyében a siklósi kir. járásbírói területén levő a kistótfalu 159. sz. tjkben felvett 1235. sz. szölőre 441 frt, 359. sz. tjkben felvett 1233. sz. szölőre 586 frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi ápril hó 27-ik napján d. e. 10 órakor K-Tótfalu községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 44 frt 10 krajczár, 58 forint 60 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéseéről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Siklóson a kir. járásbírói mint telek-könyvi hatóságnál 1889. február hó 4-ik napján.

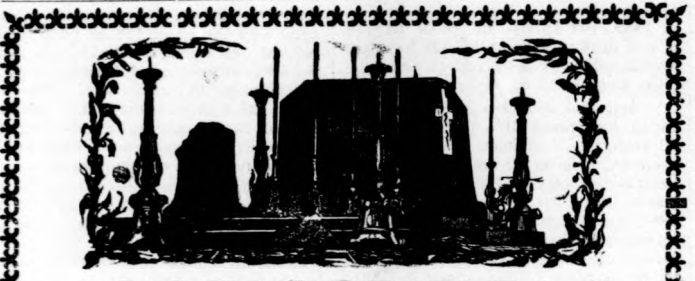
Kiss Géza,
kir. albiró.

Házhely és szőlőeladás.
A kaposvári- és petrezselem-utca sarkán levő volt Rabel-féle gyümölcsös kert egészben vagy felosztva ház-helyekre és pedig a petrezselem-utczában 150 □öl, a sarkház hely 295 □öl, a kaposvári-utczában 150 és 229 □öl két ház hely, ez utolsó ház helyhez 470 □öl beültetett szőlő kapható; azonkívül a Nyil-utczában 401 □öl kiterjedésű ház hely, a mely esetleg felosztható, a mihez még 425 □öl szőlő-terület is kapható, — azonkívül még a sátoztár közelében a máli uton lévő 5 hold szántótold egy tagban szabad kézből eladó. Közlebbi feltételek Bedő Imre tulajdonosnál megtudhatók.

HIRDETMEY.
LEHR MÓR, b-mágocsi kereskedő csődtömegéhez
tartozó, s annak, valamint **Hirschfeld H.** czégnak házában elhelyezett két üzletben levő és a csőd-leltárban 1-553. sz. a. felvett összes árucikk, u. m.:
férfi-íngék, férfi és női öltönyök, férfi és női kalapok, gyermek-öltönyök, selyem-szalagok, csipkék, esernyők, berlini pamut, gépezérna, evőeszközök, kapcsok, női harisnyák, nyakkendők, női kendők, keztyük, gyermekjátékok, üvegek, poharak, lámpák, sétabotok, koszoruk, fűszerek stb.,
melyeknek becsára 4199 frt 91 krt tesz, a csődválasztmányának f. évi március 22-én hozott határozatához képest, ajánlati uton a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

Az ajánlat f. évi ápril hó 8. napjának d. e. 12 órájáig
50 kros bélyeggel ellátott, sajátkezűleg aláírt nyilatkozat alakjában, melyhez a becsértéknek 10 szátólija, azaz 419 frt 99 kr. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban melléklendő, **Kis József tömeg gondnoknál** (ópostá-utca 21.) nyújtandó be s vissza nem vehető.
Az ajánlott és az ápril 8-án d. u. 3 órakor összejövő választmány által elfogadott vételár 24 óra alatt tömeg gondnoknak kezére lefizetendő — a bánatpénznek különben elvesztése mellett. A választmány az ajánlat el, vagy el nem fogadása iránt tetszése szerint határoz.
Ajánlattevő tartozik ajánlatában kijelenteni, hogy a föltételeket ismeri s azokat magára nézve kötelezőnek tekinti.
A 798 frt 20 kr. könyvkövetelések, szintén ajánlati uton, a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak. Ezekre nézve a jelzett módon külön ajánlatok adandók be u. a. határidőig. Az ajánlott, illetve a választmány által elfogadott vételár 24 óra alatt tömeg gondnoknál lefizetendő.
Vevő köteles az árakat a Lehr M. házában levő üzlethelyiségből 8 nap alatt elszállítani. — A Hirschfeld-féle helyiségben levő üzleti tárgyaknak elvitele iránt nevezettel lehet értekezni.
Venni szándékozik az árúraktárt Rosinger Vincze mágocsi ügyvéd, h. tömeg gondnok közbenjöttével bármikor megtekinthetik, ki egyszerűen vendünek az árucikkeket és állványokat is átadandja, mégis a Hirschfeld-helyiségben levő állványok kivételével, melyek ennek tulajdonát képezik.
A csődleltár tömeg gondnoknál betekinthező naponta.

Kis József,
ügyvéd, tömeg gondnok.

„CONCORDIA“
első pécsi temetkezési vállalat
Kis-tér 11-ik szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — temetések rendezésére, — egy a halottak szállítására létesített újabb átalakítások, — mindeneml igényeknek megfelelő felszerelések beszerzése, valamint tápintatos rendező alkalmazása folytán jelenleg oly helyzetbe hoztuk, hogy minden osztályú temetkezéseket — egy helyben mint a vidéken

a legnagyobb pontossággal s az eddiginél és minden temetkezési vállalatnál sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek kiszolgáltatni.
Maradunk kiváló tisztelettel
„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:
Tuma Venczel, Krisztián József, Schubársky János, Wranitsch György.

„Jó tanács“
aranyat ér! E szavak igazságát különösen betegségek esetében lehet megismerni és ez okból jónak Richter kiadó intézetéhez a leg-szívezebb köszönetnyilvánítást. „A Betegházi“ című, rajzköltőt kiadó kis könyv elküldéséért. Mint a szerencsés meggyógyultak hozományát adott értesítési bizonyíték, a benne foglalt tanácsok követése által még oly betegok is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hűszóval tapasztalat eredményei vannak leírva megérdemli a leg-komolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e bőcses könyvet megszerezni óhajtja az írja egyszerűen egy levelet a lapra magyar nyelven „Egy beteg-harakt“ és pontos címét s címzesse a levelet a lapot Richter kiadó-intézetbe Lippésben. — A megküldés ingyen történik.

Hirdetések
előnyös áron vétetnek föl a kiadóhivatalban.
Egy jó karban lévő Zongora jutányos áron eladó, esetleg bérbe is vehető.
Hol?... Megmondja a kiadóhivatal

„MARGIT“
gyógyforrás,
„MAGYAR SELTERS“
Vegyelmezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szén-savtartalma kiváló hatásnak bizonyult különösen **tüdőbántalmaknál** a hol a szabad-szén-sav csekélyebb jelenléte megőrzi a beteget a kiros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szén-sav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad-szén-savtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **selters, gleichenbergi, títóbajokban, különösen a tüdővérzéséknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.
A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézetekben, különösen a leglátogatottabb **Görberdorffban**, a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapestén: **Dr. Korányi, Dr. Gebhardt, Dr. Navratil, Dr. Poór, Dr. Kéty, Dr. Barbás;** Bécsben: **Dr. Bamberger, Dr. Duzschek** stb. a legjobb eredményeivel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgy-szervek** általános hurutos bántalmainál.
Borral használva a legegészségesebb ital!
Édeskuty L. m. k. udvari ásványvíz-szállítóház Budapestén.
Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben,

A magyar háziasszonyok figyelmébe!
Kittün hazai gyártmány:
„SZALÁDY-KAVÉ“
Ezen hazai pótkávé a maga nemében páratlan, igen hasznos növényekből s kittün alkatrészekből áll, feltűnő minden eddigi forgalomban levő árpa-, makk-, flüge-, továbbá a külföldről millió és millió kiló számba behurcolt különféle néven ismert pótkávékat.
Számos szaktekintély bírálata szerint:
A „Szalády-kávé“ ízére és zamataira nézve sokkal kellemesebb, színe szép

„Hungária-kávé“
Évek előtt feltalált különleges, mely tisztán használva nem csak pótolja a drága szemes kávékat s így nagy megtakarítás van elérve, hanem gyógyhatásánál fogva is oly házi szert képez, mely „élvezve táplál s táplálva gyógyít.“
Kendes eledeltül használva fel-nőttek, mint öregek és gyermekeknek a gyomorból és belekből nyákot és minden emésztést akadályozó anyagot eltávolítja, a gyomort és vért tisztítja, a jó étvágyat elősegíti, táplál és erősít, soványoknál a húst mozdítja elő.
Mint házi szer, utasítás szerint használva segélyt nyújt: **gyomor- és bél-hurut, gyomor- és fejtörés, gyomorégés, gyomorból eredő főfájás, vérszegénység, ét-vágyhiány és álmatlanság ellen;** továbbá enyhülést eredményez **aranyér, ideg- és szívbajokban.**
Gyermekek, agyok s általában kiknél az ázsiai szemes kávé használata tiltva van, a „Hungária-kávé“ számtalan orvosi tekintélyek által mint legjobb eredményű tápszer van elismerve, a fentebb felsorolt bajokban pedig melegen ajánlva.
Ezt sok ezer hálaírat igazolja.
Befőzetik tisztán, hozzá nem adva semmiféle más kávé vagy pótlékot, bögrében jobb, mint kávéfőző gépben; egy csészehez 1 evőkanállal, miként valaki gyengébb vagy erősebben kedveli, tiszta vízben 2-3 perczig forralva.

HAVAS és RITTER
(ezelőtt MADARÁSZ és SZONTAGH)
gazdasági gép- és fecskendő- és szíattyu-gyár, vas és rézöntőde
PÉCSETT.
Ajánlanak legjobb szerkezettű gazdasági gépeket és földmívelő eszközöket u. m. cséplőkészleteket gőz- és lőerőre, kittün sorvetőgépeket szécska- és répavágókat, konkolyválasztó és tisztító-rostákat, egy vagy több baradás ekéket, egy kaplós és töltőgéti eszközöket; továbbá minden eddigi készítményeket föllümlő szab. városi, községi és kisebb fecskendőket és hydrophorokat, melyet az általunk szab. állítható érezdugatyukal vannak ellátva; ezek előnye abban áll, hogy bőrzést nem igényelnek és mindaddig, míg a szíattyu henger végleg el nem kopott, ennek átméretéhez könnyen igazíthatók.
Elvállalnak **vízvezetők berendezéseket**, mely és közönséges kutak készítését akár kézi, akár járgányhajtásra. Készletben tartanak kútállványokat és kútkagylókat, kútsöveket üntött vagy vont esőből.
Készítenek **malomberendezéseket** gőz- és vízerőre, valamint a **gépészeti szakmába vágó mindennemű munkálatokat.**
Javitásokat elfogadnak, s azokat pontosan eszközlik.
Jól berendezett vas- és rézöntődéjükben megrendeléseket bármily mennyiségben és nagyságban akar saját, akár idegen minták vagy rajzok szerint kittün anyag felhasználása mellett teljesítenek. Avult üntött vasat és rezt illő árban vesznek.